

DOGME 2000

Program for

Dogme-efterårskonferencen 2008

5. og 6. november på Malmø Højskole

Elektronisk tilmelding på www.dogme2000.dk · Tilmeldingsfrist: Senest 10. oktober

Program for Dogme efterårskonference 2008

Onsdag den 5. november

11.00 - 12.00	Ankomst og registrering
12.00 - 13.00	Frokost/lunch
13.15 - 13.30	Velkomst ved Anders Rubin, kommunalråd Malmö stad
13.30 - 13.40	Dogme nu og i fremtiden ved Finn Stengel Petersen, Herning – formand for Dogme 2000
13.50 - 14.00	Pause
14.00 - 16.30	Workshops med studiebesøg <ol style="list-style-type: none"> 1. Västra Hamnen 2. EKO-staden Augustenborg 3. Energisnål skola 4. Solstaden Malmö
16.30 - 18.00	Indkvartering mv.
19.00 - 22.00	Gallamiddag på HIPP med festtale, underholdning mv.

Program for Dogme efterårskonference 2008

Torsdag den 6. november

9.00 - 10.00

Bæredygtighed i Malmø

Emissionsdata bas ved Susanne Gustafsson
Malmö stads hållbarhetsarbete – Dagmar Gormsen

10.00 - 10.30

Kaffepause

10.30 - 11.15

København i klimakonferencens tegn

Ved direktør Mikkel Aarøe Hansen, Center for Miljø, Københavns Kommune

11.15 - 12.00

Uddeling af Dogme-prisen 2008

12.00 - 13.00

Frokost/lunch

13.00 - 15.30

Workshops – inkl. kaffe

5. SYNAPS – et procesværktøj for holdbar udvikling
6. Økologi – i klimaperspektiv
7. Klimarigtigt byggeri
8. Klimaneutral transport
9. Netværk, samarbejde og partnerskaber
10. Natur og biodiversitet

15.30 - 16.00

Farvel og tak

Praktiske oplysninger

Dato og tid:

Onsdag 5. november kl. 11-22
Torsdag 6. november kl. 9-16

Sted:

Malmø Højskole, Lærarytildningen, Nordenskiöldsgatan 10
HIPP Restaurang, Kalendegatan 12

Betaling:

Deltagere ansat i Dogme-kommuner:
Én dag: 700 kr. – inkl. festmiddag 1040 kr.
To dage uden overnatning: 1300 kr.
To dage med overnatning: 1700 kr.

Øvrige deltagere:

Én dag 1000 kr. – inkl. festmiddag 1500 kr.
To dage uden overnatning: 2000 kr.
To dage med overnatning: 2500 kr.

Der bliver sendt en samlet regning til Dogme-kommunerne efter konferencen
Øvrige deltagere vil modtage en regning umiddelbart efter tilmelding

**Konference-
information:**

Dave Borg, Malmø Stad, tlf. +46 4034 2040. E-mail: dave.borg@malmo.se
Hanne Ellgaard, Dogmesekretariatet, tlf. +45 9628 8155. E-mail: dogme@herning.dk

Tilmelding:

Bindende tilmelding senest 10. oktober
Tilmelding skal ske på www.dogme2000.dk

Västra hamnen

I Västra Hamnen växer en ny stadsdel fram – ett internationellt uppmärksammat exempel på hur man bygger tätt i stadsbebyggelse på ett miljöanpassat sätt. Följ med Miljöförvaltningens guider på en vandring i området och lär er mer om de energilösningar man valt (100% förnyelsebar energi), dagvatten-hantering, bebyggelse, sophantering och mycket annat. Passa även på att ta en titt på Turning Torso, utropstecknet i Västra Hamnen.

Tovholder:

Miljöförvaltningen/MSA

Turguide:

Åsa Hellström, Miljöstrategiska avd. (MSA)

Transport:

Til fods – påklædning efter vejret

Tid og sted:

Onsdag 5. november kl. 14 fra Malmø Højskole

EKO-staden Augustenborg

Att bygga nytt är en sak – men hur utvecklar man redan befintliga stadsdelar till mer socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbara bostadsområden?

Augustenborg i Malmö, som byggdes på 1950-talet, är ett sådant exempel på omvandling. De boendes medverkan i processen har varit en nyckelfaktor för framgång. I Augustenborg finns också Gröna tak-institutet. Passa även på att besöka en av Malmös ovanligaste parker – Augustenborgs botaniska takträdgårdar och lär dig mer om om de många fördelarna med gröna tak..

Fakta:

Projektet startade den 18 mars 1998 då miljöminister Anna Lindh meddelade att Ekostaden Augustenborg var ett av de Malmöprojekt som fått bidrag från investeringsprogrammet för ekologisk omställning.

Ett av huvudmålen med projektet är att involvera de boende så mycket som möjligt i idéfasen och genomförandet av delprojekten.

Projektet Ekostaden har utvecklats i samverkan med MKB, Stadsdelsförvaltningen Fosie och olika förvaltningar i Malmö.

Ungefär en femtedel av de boende i området har deltagit i dialogmöten om projektet och vissa har blivit mycket aktiva i utvecklingen av sitt bostadsområde.

Tovholder:

Miljöförvaltningen/MSA

Turguide:

Gröna tak-institutet

Transport:

Bus

Tid og sted:

Onsdag 5. november kl. 14 fra Malmø Højskole

Tekniken overtræffer mennesken

Malmö stad har på en mængd olika sätt försökt få hyresgästerna i stadens fastigheter att minska energiförbrukningen genom förändrat beteende. Alla försök har mer eller mindre misslyckats. Den nya tekniken har dock gett staden möjlighet att dramatiskt minska energiförbrukningen utan att hyresgästerna har behövt medverka. Allt sker automatisk utan att lärare och elev behöver fundera på hur deras agerande påverkar energiförbrukningen.

Energibesparing med hjälp av hyresgäster har gått från beteendeförändringar till attitydförändringar ...

Tovholder:

Serviceforvaltningen

Turguide:

Representant från företaget TAC (det företag som levererat den tekniska utrustningen till strandskolan i Malmö).

Transport:

Bus

Tid og sted:

Onsdag 5. november kl. 14 fra Malmø Højskole

Solstaden Malmö

Malmö stad gjort den största satsningen i Sverige på solenergi såväl solel som solvärme. Ett stort antal stora anläggningar har byggt det senaste året där Sveriges största solcellsanläggning i Sege park är den mest spektakulära.

SOLARCITY är en förening som bildats av Malmö stad Lunds universitet och Energikontoret Skåne för att informera och marknadsföra solenergin i regionen.

Tovholder:

Serviceförvaltningen

Turguide:

Anna Cornander, Solarcity Malmö

Transport:

Bus

Tid og sted:

Onsdag 5. november kl. 14 fra Malmø Højskole

SYNAPS – et processverktøj for hållbar utveckling

Hållbar utveckling är inte en sakfråga – utan ett förhållningssätt som handlar om samspelet mellan sociala, miljömässiga och ekonomiska frågor och inte minst samspelet mellan olika samhällsnivåer och sektorer.

Hållbar utveckling handlar om att så långt det är möjligt försöka undvika målkonflikter mellan och inom olika samhällsområden och istället förstärka positiva synergier i god tid för att på så sätt skapa långsiktiga och samhälls-ekonomiskt lönsamma lösningar i allt utvecklingsarbete.

SYNAPS World hjälper din organisation och dina medarbetare att gå från ord till handling genom en väl beprövad och dokumenterad metodik som inriktar sig på just processen att integrera miljöfrågor med sociala och ekonomiska frågor i samverkan mellan olika kompetenser och intressen.

SYNAPS World används för kompetens- och verksamhetsutveckling och som ett strategiskt stöd och hjälpmedel för att effektivisera verksamheter att ställa om för en hållbar utveckling både i Sverige och utomlands.

I denna workshop får du en kort introduktion av metoden och webbverktyget SYNAPS World och sedan använder vi SYNAPS World på det nya DOGME dokumentet för att hitta ytterligare utvecklingsmöjligheter i detta för en hållbarare framtid. Därför bör du komma förberedd och påläst på dokumentet.

Tovholder:

Charlotte Book, Malmö Stad

Oplægsholdere:

Charlotte Book och Dave Borg

Tid og sted:

Torsdag 6. november kl. 13 på Malmø Højskole

Økologi - set i klimaperspektiv

Dogmekommunerne har et mål om minimum 75 % økologi i de kommunale køkkener. Det vi, fordi vi mener økologi er bæredygtigt.

Men er økologiske fødevarer bæredygtige på alle områder? Hvordan f.eks. i forhold til klimaet, som vi har så meget fokus i øjeblikket?

Hvad siger livscyklusvurderingerne og undersøgelser om økologiske og konventionelle fødevarer i forhold til forskellige områder, som f.eks. natur og biodiversitet, grundvand, sundhed, klima, den globale fødevarer-situation mv.

Det vil centerlederen for Internationalt Center for Forskning i Økologisk jordbrug og fødevarer-systemer, ICROFS, prøve at belyse i første del af workshoppen.

Derefter vil vi diskutere hvilke parametre der er vigtige at vægte: Klima og CO₂ er ikke det eneste parameter vi skal forholde os til, når vi køber fødevarer, men hvordan skal vi prioritere?

Tovholder:

Line Thastum, Herning Kommune

Oplægsholder:

Niels Halberg, Centerleder, ICROFS

Tid og sted:

Torsdag 6. november kl. 13 på Malmø Højskole

Energirigtigt byggeri og renovering

- Fremtidens offentlige byggeri i front

Som kommuner har vi en afgørende indflydelse på byggeriet i vores lokalområde. Både når vi selv er bygherrer og gennem lokalplanlægningen. Derfor er byggeri også centralt i Dogme 2000-samarbejde. I disse år er der kommet endnu mere fokus på byggeri i pga. klimaproblematikken.

Tager vi udgangspunkt i at vi skal minimere vores behov for energi, så er lavenergibyggeri og passivhuse vejen frem, ligesom energirenovering af den eksisterende bygningsmasse er central.

På workshoppen vil der blive sat fokus på energioptimeret nybyggeri og renovering, passivhuse, 0-energi, bolig og standard.

Desuden vil Boligselskabet Fruehøjgaard, Herning, fortælle om Danmarks første passivhusbyggeri - i form af 66 ungdomsboliger ved Birk Centerpark i Herning.

Endelig vil der blive debat med udgangspunkt i spørgsmål som de to oplægsholdere stiller op i forlængelse af deres oplæg

Tovholder:

Erik Karup, Herning Kommune

Oplægsholdere:

Arkitekt Rie Øhlenslæger, A+B

Direktør Bjarne Krog-Jensen, Boligselskabet Fruehøjgaard

Tid og sted:

Torsdag 6. november kl. 13 på Malmø Højskole

Transport - kommunernes største klimaudfordring

Transportens andel af CO₂-udslippet i Danmark – og dermed bidraget til klimaforandringerne – udgør omkring 26 %.

Transportens andel har de senere år været stigende, da det ikke i samme grad som for andre sektorer er lykkedes at nedbringe udslippet fra transporten.

Samtidig viser en KL-undersøgelse om kommunernes klimaindsats, at transporten ikke er et område, som kommunerne har stor vægt på i deres klimaindsats - kun 9 % af de CO₂-reducerende tiltag, kommunerne arbejder med, handler om transport. Dette til trods for at en opinionsmåling viser, at transport er det emne som 51 % af borgere mener, er det vigtigste klimaemne for kommunerne at tage fat på.

Hvordan kan kommunerne reducere CO₂-udslippet fra transporten på kort og lang sigt?

- ◆ Er det mobility-centre der skal til?
- ◆ Kan kommunerne spille en rolle i udvikling af ny transportteknologi?
- ◆ Intelligente transportsystemer - batter det?

Forskellige eksempler vil blive vendt og drejet ud fra en CO₂-vinkel.

Tovholder:

Jane Drejer Nielsen, Københavns Kommune

Tid og sted:

Torsdag 6. november kl. 13 på Malmø Højskole

Forandring gennem netværk og partnerskaber

Der vil i denne workshop blive stillet skarpt på netværk og partnerskaber med borgere og virksomheder som forum for innovation og forandring. Udgangspunktet bliver tre fortællinger om hvordan man i hhv. Albertslund og Herning arbejder med netværk og partnerskaber.

- ◆ Konceptet "Miljøvidensparken" - et udviklingsprojekt hvor Albertslund Kommune er primus motor i arbejdet for at skabe forpligtende partnerskaber mellem parterne i byggebranchen om udvikling af renoveringskoncepter med krav til miljøet og respekt for arkitektur og design
- ◆ Det tværgående klimanetværk i Herning med repræsentation af erhverv, videnscenter, uddannelsesinstitutioner og kommunen. Der ligger teoretiske overvejelser til grund for samarbejdsformen
- ◆ Det omfattende samarbejde mellem borgere, boligselskaber, arkitekter, entreprenører, institutioner og kommunen i boligområdet Albertslund Syd. Samarbejdet er katalysator for udviklingen mod genskabelse af området som et moderne, attraktivt og visionært boligområde. Omfattende og energioptimerende boligrenoveringer forventes at blive en del af resultatet

Følgende og sikkert mange flere spørgsmål vil blive rejst.

- ◆ Hvordan kan vi som medarbejdere i kommunen finde vores plads i krydsfeltet mellem det at repræsentere en myndighed og at påtage os rollen som neutral procesfacilitator i forhold til udviklingsprojektets parter?
- ◆ Hvordan sikres en forankring af arbejdet i netværk og partnerskaber så energien forbliver høj – også efter igangsættelsesfasen?

Tovholder:

Kirsten Ramskov Galamba, Albertslund

Tid og sted:

Torsdag 6. november kl. 13 på Malmø Højskole

Natur og biodiversitet

Med kommunalreformen har kommunerne overtaget ansvaret for naturplanlægningen og -forvaltningen. En del kommuner har desuden underskrevet 2010-deklarationen og har derved forpligtiget sig til målrettet at arbejde for at standse tabet af biodiversitet. Det er nye og spændende opgaver, men hvordan griber vi den nye udfordring an?

På workshoppen gives der eksempler på, hvordan Kolding Kommune har valgt at tackle opgaverne.

Den fælles kommuneplan for Trekantområdet, naturkvalitetsplanen og helhedsplaner for oplandene til vores kystvande kommer til at udgøre rammerne og skal sikre sammenhæng mellem eksisterende og nye naturområder – danne naturnetværk.

I vores sagsbehandling og øvrige aktiviteter arbejder vi efter følgende overordnede mål: Mere og bedre natur i Kolding Kommune – og gerne i tæt samarbejdet med landbruget, staten, grønne organisationer og andre interessenter. Vi vil give eksempler på, hvordan vi arbejder for målet f. eks i forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner, miljøgodkendelser til landbruget og i konkrete naturgenopretningsprojekter – herunder Kolding Ådalprojektet.

Måske har din kommune valgt at arbejde med naturplanlægning og naturforvaltning på en helt anden måde? Mød op på workshoppen og fortæl hvordan, så vi kan give hinanden gode ideer og inspiration til vores nye fælles udfordring på naturområdet.

Tovholdere:

Merete Dissing og Inger Birkebæk, Kolding Kommune

Tid og sted:

Torsdag 6. november kl. 13 på Malmø Højskole